

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Martyiny Borovcové a soudců JUDr. Romany Novákové a Mgr. Ing. Borise Nypla ve věci

žalobkyně: **Česká telekomunikační infrastruktura a.s.**, IČO 04084063
sídlem Olšanská 2681/6, 130 00 Praha – Žižkov
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Melkusem
sídlem Růžová 1416, 110 00 Praha

proti
žalované: **SKALTECH s.r.o.**, IČO 27556425
sídlem Batňovice 137, 542 37 Batňovice

o zaplacení 23 312,37 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Trutnově ze dne 20. 2. 2019 č. j. 130 C 56/2018-34

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu **se** ve výroku II a III **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni 5 312,37 Kč s příslušenstvím (výrok I), zamítl žalobu co do částky 18 000 Kč (výrok II) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).

2. Okresní soud vyšel ze zjištění, že mezi účastníky byla uzavřena smlouva o nájmu nebytových prostor, na jejímž základě žalobkyně pronajímala žalované blíže vymezené nebytové prostory. Žalovaná se v průběhu nájemního vztahu dostala do prodlení s placením nájemného. Konkrétně se jednalo o období od června 2015 do března 2016 a od srpna 2016 do ledna 2017. Nájemné v těchto měsících zaplatila opožděně. Za měsíce únor 2017 nájemné nezaplatila vůbec. Okresní soud na tomto základě přiznal žalobkyni právo na zaplacení nájemného za únor 2017 ve výši 2 051,96 Kč, na úroky z prodlení za pozdní úhradu nájemného v 16 případech v celkové výši 860,41 Kč a dále na náklady spojené s uplatněním pohledávky ve dvou případech, vždy po 1 200 Kč ve smyslu § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Tyto náklady byly spojeny s dlužným nájemným za měsíc únor 2017 a s dlužným nájemným za měsíce září 2015 až leden 2016 uplatněným žalobkyní u žalované společnou upomínkou. V rozsahu 18 000 Kč okresní soud naopak žalobu zamítl. Uvedená částka sestává z nákladů spojených s 15 pohledávkami na nájemné, které sice již bylo zapláceno, avšak opožděně. Náklady spočívaly ve výši 1 200 Kč u každé z těchto 15 pohledávek. Právo na zaplacení nákladů spojených s těmito pohledávkami okresní soud žalobkyni nepřiznal, neboť žalobkyně tyto pohledávky vůči žalované vůbec neuplatnila.
3. Proti rozsudku okresního soudu podala odvolání žalobkyně. Její odvolání směřovalo jen do výroku II, jímž byla žaloba zamítnuta. Formálně napadla žalobkyně odvoláním i výrok III o nákladech řízení, aniž by však proti této části rozhodnutí vznesla jakoukoliv konkrétní výhradu. Je tedy zřejmé, že uvedením tohoto výroku v odvolání chtěla jen zdůraznit jeho závislost na konečném rozhodnutí ve věci samé. Žalobkyně s odkazem na ustanovení § 3 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. a na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU dovozovala, že nárok na náhradu nákladů ve výši 1 200 Kč u každé pohledávky jí vznikl okamžikem vzniku nároku na úrok z prodlení, a to bez nutnosti upomínky vůči žalované. Okresní soud se mylí, má-li za to, že uplatněný nárok neodpovídá vnitřnímu smyslu výše citované směrnice. Výklad přijatý okresním soudem by nepředstavoval účinný prostředek boje proti opožděným platbám a špatné platební morálce. Uplatněním pohledávky je nutno rozumět její vymáhání, kterým je již samotná evidence dlužné pohledávky. Ta sama o sobě zakládá nárok na náklady spojené s vymáháním. Náklady na vymáhání tedy nelze odvozovat od jedné společné upomínky, týkající se více pohledávek, ale od každé pohledávky zvlášť. Nárok na tyto náklady vznikl již samotnou evidencí opožděné platby. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud změnil rozsudek okresního soudu ve výroku II a přiznal jí právo na zaplacení dalších 18 000 Kč. V souvislosti s tím požadovala též plnou úhradu nákladů řízení.
4. Odvolací soud přezkoumal rozsudek okresního soudu v rozsahu dotčeném odvoláním, odvolání však neshledal důvodným.
5. Odvoláním napadenou částí rozsudku okresní soud zamítl žalobu na zaplacení částky 18 000 Kč, představující 15 náhrad nákladů po 1 200 Kč spojených s každou z 15 pohledávek na nájemném ve smyslu § 3 nař. vl. č. 351/2013 Sb.
6. Odvolací soud považuje rozhodnutí v této části za správné, a to z následujících důvodů.
7. Ustanovení § 3 nař. vl. č. 351/2013 Sb. výslovně spojuje právo na zaplacení nákladů ve výši minimálně 1 200 Kč s uplatněním pohledávky. Bez uplatnění pohledávky tedy právo na tuto náhradu nákladů nevznikne. Jinými slovy, uplatnění pohledávky je nezbytnou podmínkou pro vznik nároku na náhradu nákladů v minimální výši 1 200 Kč.
8. Nelze přisvědčit žalobkyni, že nárok na náhradu 1 200 Kč ve smyslu výše citovaného ustanovení vzniká bez dalšího marným uplynutím splatnosti, tj. okamžikem prodlení dlužníka. I kdyby takový závěr vyplýval ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/7/EU, není to podstatné, neboť uvedenou směrnicí není soud vázán a ve vztahu mezi účastníky ji dokonce ani nesmí aplikovat (srov. stanovisko Nejvyššího soudu Cjpn 200/2011). Soud je naopak povinen řídit se národním (českým) právním řádem,

v tomto konkrétním případě výše citovaným nařízením vlády. Z něho nelze dovodit, že by nárok na tam stanovenou náhradu nákladů vznikl již samotným prodlením dlužníka bez nutnosti uplatnit pohledávku, již se prodlení týká.

9. Žalobkyně by tedy podle § 3 nař. vl. č. 351/2013 Sb. měla právo na náhradu nákladů spojenou s pozdě zaplaceným nájemným ve všech 15 případech, pokud by pohledávku na nájemné v souladu s citovaným ustanovením uplatnila. Uplatněním pohledávky je dle názoru odvolacího soudu třeba rozumět její uplatnění u soudu, obdobně jako je tomu v případě vykonání (uplatnění) práva s ohledem na zachování promlčecí lhůty (§ 609, § 648 obč. zák.). Též při posuzování promlčení se rozumí vykonáním práva jeho vykonání (uplatnění) u soudu. Výklad, podle něhož se uplatněním pohledávky rozumí její uplatnění u soudu, nikoliv jen u dlužníka, se jeví být odvolacímu soudu v souladu s tradiční koncepcí českého soukromého práva.
10. Žalobkyně u soudu uplatnila pouze nárok na úroky z prodlení za pozdě zaplacené nájemné. Úroky z prodlení však nejsou vlastní pohledávkou, nýbrž jejím příslušenstvím (§ 513 obč. zák.). Bylo tedy třeba vyřešit otázku, zda jí vzniklo právo na náklady ve smyslu výše citovaného nařízení vlády, uplatnila-li u soudu pouze příslušenství pohledávky. Odvolací soud se domnívá, že tomu tak není. Zřejmým smyslem přijaté právní úpravy je posílit platební disciplínu v podnikatelských obchodních vztazích. Nástrojem k tomu je právě zavedení práva na minimální náklad ve výši 1 200 Kč spojený s uplatněním každé pohledávky. Jde o institut, který má vedle preventivního zejména též sankční charakter. Dlužník - podnikatel, který nesplní včas svůj závazek, musí počítat s tím, že v případě jeho uplatnění bude muset věřiteli nad rámec svého závazku zaplatit náklady v minimální výši 1 200 Kč. Pokud však jde o úroky z prodlení, ty samy o sobě již jistý druh sankce představují. Nebylo jistě úmyslem zákonodárce sankce takto kumulovat, tedy spojovat vznik práva na tyto zvláštní náklady s uplatněním práva na úrok z prodlení. Odvolací soud proto dospívá k závěru, že minimální náklady ve výši 1 200 Kč ve smyslu § 3 nař. vl. č. 351/2013 Sb. se pojí právě jen s vlastní pohledávkou, a nikoli již s jejím příslušenstvím. Bylo-li uplatněno jen příslušenství pohledávky, nešlo o uplatnění pohledávky, a nebyla tak naplněna podmínka vzniku nároku na výše uvedené zvláštní náklady.
11. Lze tedy shrnout, že vzhledem k tomu, že pohledávka na vlastní nájemné žalobou u soudu uplatněna nebyla, nevzniklo žalobkyni ani právo na úhradu nákladů s ní spojených.
12. Správně tak podle názoru odvolacího soudu neměla být žalobkyni přiznána na nákladech ani částka 1 200 Kč vztahující se k nájemnému za období od září 2015 do ledna 2016, neboť ani pohledávka na toto nájemné nebyla uplatněna u soudu. Výrok, kterým okresní soud náklady ve výši 1 200 Kč spojené s touto pohledávkou žalobkyni přiznal, ale nebyl napaden odvoláním, nabyl samostatně právní moci, a nestal se tak předmětem přezkumu odvolacího soudu.
13. Pokud však jde o náklady spojené s dalšími 15 pohledávkami, o nichž bylo rozhodnuto samostatným a odvoláním napadeným výrokem, dospěl odvolací soud k závěru, že žaloba byla v tomto rozsahu správně okresním soudem zamítnuta.
14. Odvolací soud z výše uvedených důvodů rozsudek okresního soudu ve výroku II jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.). Potvrdil proto rozsudek i v závislém výroku III o nákladech řízení.
15. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Úspěšným účastníkem v odvolacím řízení byla žalovaná, která by tak měla podle citovaných ustanovení právo na náhradu svých nákladů. Žalované však v souvislosti s odvoláním žalobkyně žádné náklady nevznikly. Odvolací soud proto nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení žádnému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Hradec Králové 10. září 2019

Mgr. Martina Borovcová v. r.
předsedkyně senátu